

Мар'ян Топорович

3 березня 2015 р. Б в другу річницю свого понтифікату у Соборі Святого Петра папа Франциск проголосив Надзвичайний Ювілейний Рік. Офіційне проголошення Святого Року відбулося 11 квітня в Неділю Божого Милосердя, шляхом зачитування перед святими дверима папської булли *Misericordiae Vultus* («Обличчя милосердя»). Святкування розпочалися 8 грудня 2015 р. Б відкриттям святих дверей Собору Святого Петра і триватимуть до 26 листопада 2016 р. Б. Особливістю цього Ювілейного Року є те, що святкування пройдуть не тільки в головному соборі Риму, але і в інших визначених єпископами храмах, де будуть відкриті святі двері. Це є видимим знаком сопричастя цілої Церкви.

Ювілейний Рік у Біблії

Історія Ювілейного або Святого Року своїм корінням сягає Старого Завіту (євр. «йовел» - ювілейний рік), а саме книги Левіт (25, 8-17), де зазначено, коли і як мають відбуватися такі святкування. Ювілейний рік – це час свята і молитви. В соціальній сфері на кожний 50-ий рік юдеї залишали свої поля для відпочинку, тим самим роблячи їх більш плідними на наступні роки. В той час також відпускали рабів, пробачали борги, продані повертали землі. Соціальна складова святкувань означала відновлення рівності між усіма синами Ізраїля у правах володіння заповіданою землею.

Паломництво задля пошуку милосердя

Християнського значення Ювілейний Рік набув завдяки папі Боніфацію VIII у 1300 р. Б. і був зверненням до паломників, які прибули до Риму. Згідно задуму, такі святкування мали відбуватися кожних 100 років, але вже за папи Климента V, у 1343 році, було вирішено проводити їх кожних 50 років. Папа Урбан VI у 1389 році скоротив проміжок між Ювілейними Роками до 33-ох років. Пізніші святкування відбувалися у 1400, 1423 та 1450 роках, допоки папа Павло II остаточно не затвердив святкувати один раз на 25 років, починаючи від 1475 року. Останній звичайний Святий Ювілейний Рік відбувся 2000 р. Б.

Крім звичайних святкувань раз на 25 років є надзвичайні, які проводяться за особливої нагоди чи потреби. В історії папа Пій XI та папа Іван Павло II проголошували Надзвичайні Ювілейні Роки, а саме Ювілеї відкуплення 1933 та 1983 років, проголошені з нагоди 1900-ї та 1950-ї річниці пасхальних подій. Останнім надзвичайним був Марійський Святий 1985 Рік, проголошений папою Іваном Павлом II. Надзвичайність теперішнього Року Милосердя залежить від подій, з якими зустрівся людство – війни, тероризм, секуляризм.

Надзвичайний шлях

Святкування Ювілею починається відкриттям «святих дверей» у чотирьох найбільших базиліках Риму – Святого Петра, Святого Павла за мурами старого Риму, Святої Марії Великої і в Латеранській базиліці. Ці двері є постійно замурованими. Лише під час Святого Року їх відкривають. Відкриттю передуює так зване «зламування» дверей, тобто розбирання стіни, а разом з тим і віднайдення ключів від дверей і запису латиною перебігу останнього святкування. Символіка дверей вказує на запрошення вірних до «надзвичайного шляху» на дорозі до спасіння. Обряд урочистого відкриття «святих дверей» починається від 1500 року і був звернений до паломників, які прибували з усіх куточків землі. Особливістю 2016 року є дозвіл папи Франциска на те, щоб були відкриті «святі двері» у кожній єпархії світу, щоб всі вірні мали змогу увійти до Божого храму та відчувати потугу Божого Милосердя. Це нагода досвідчити радість прощення милосердного Отця, подібно як це досвідчив євангельський блудний син.

Надзвичайний Ювілейний Рік в УГКЦ

Рішенням Синоду Єпископів УГКЦ від 7 вересня 2015 р. Б, у відповідь на заклик Папи Франциска започатковано святкування Надзвичайного Ювілейного Року Божого Милосердя, який триває від 8 грудня 2015 р. Б. до 26 листопада 2016 р. Б.Â

Проголошуючи цей рік, Блаженніший Святослав, Глава і Отець УГКЦ, сказав: «Це час особливих Божих благодатей, пов'язаних із паломництвами до визначних катедральних соборів у всій нашій помісній і Вселенській Церкві, - час зцілення ран душі й тіла, повернення до Бога - віднайдення Джерела милосердя».

У визначених храмах по єпархіях та екзархатах УГКЦ проведено Молебний чин відкриття дверей. В часі тривання Ювілейного Року у кожній єпархії будуть місіонери Милосердя. Це священники, які отримали від Святішого Отця благословення на особливе служіння через проповідь та уділення Таїнства Покаяння. Ці священники-місіонери можуть протягом визначеного часу відпускати ті гріхи, які зарезервовані за Апостольським Престолом.

Мар'ян ТОПОРОВИЧ Надзвичайний Ювілейний Рік Божого Милосердя//СЛОВО № 1 (65)
2016